

„BADANIA NAD ZARAZKIEM ROZPADNICY PSZCZÓŁ“*

Stanisław Kirkor i Maria Grochówna

Zakład Chorób Pszczół PIW

* Odkrywca zarazka rozpadnicy pszczół BURNSIDE (1927) opisując kolonie tego zarazka na pożywkach stałych podaje, iż są one białawe, okrągłe, o brzegach poszarpanych, dające wyraźne wypustki. Opisując po raz pierwszy w Europie wypadek rozpadnicy PAILLOT I KIRKOR (1942) stwierdzili, iż kolonie te były wszystkie gładkie o brzegach równych. Stąd nasuwał się wniosek, iż rozpadnicę wywołują bądź to dwa odrębne zarazki, bądź też występuje tutaj dysocjacja, która jak wiemy u zarazków owadzych bardzo często była notowana. W ostatnim wypadku mielibyśmy do czynienia z dwoma typami „R“ i „S“ (szorstki i gładki) tego samego zarazka.

Rozwiązanie tego zagadnienia wydało nam się na tyle ciekawe, iż po stwierdzeniu rozpadnicy na terenie polskim w miejscowości Trzemeszno, pow. Mogilno, woj. Poznańskie, postanowiliśmy zarazek wyosobnić i przebadać możliwości występowania obu typów, a ponadto ustalić jego zjadliwość w stosunku do zwierząt doświadczalnych — w danym wypadku do myszek białych — oraz zachowanie się na rozmaitych dostępnych nam pożywkach cukrowych, by w ten sposób porównać go z zarazkiem stwierdzonym we Francji.

OPIS ZARAZKA

Paillot i Kirkor w ten sposób opisują wyizolowany przez nich zarazek. „Coccobacillus apisepticus jest krótką o zaokrąglonych brzegach pałeczką często o bardzo rozmaitej długości, gramoujemną, bardzo ruchliwą. Kolonie na zwykłym agarze są dość grube o powierzchni wilgotnej i błyszczącej, koloru białoszarego. Tworzą one regularne koła o równych brzegach. Kultury na wodzie peptonowej przy ciepłocie 36° dają jednolity męt przy czym nie obserwujemy ani tworzenia się błonki na powierzchni, ani też pierścienia przyściennego.

* Praca niniejsza została przygotowana do druku w 1947/48.

